

Waasan Päivälehti

WASA DAILY

Wasa Dagblad

Photo Supplement

N:o 1

Sunnuntaina 1 tammikuuta

2023

Waasan Päivälehti - moderni sanomalehti, jonka ulkoasu on peräisin 1870-luvulta. Silloin sanomalehdissä oli vain 4 sivua. Paljon tekstiä, mutta ei kuvia ollenkaan, joten neljässä sivussa on paljon luettavaa. Waasan Päivälehti ilmestyy sunnuntai-iltoina, mutta tavoittelee kolmiloitukset ovat halvempia (25 mm korkeus) loitukset pienennetään 46 mm:n sarakkeen.

Tänään

Uusi lehti! Tai kaksi!

Kaupungeissamme ja ympäristössä

N:o 1

Wasa Dagblad - en utkommer tillvärdare p
danssoner är billigare
46 mm. Itall annonser

En ny tidn

Det är inte varje

Nr 1

Sunday, January 8

2023

WASA DAILY - a modern newspaper with a layout from the 1870s. At that time, most newspapers had this format, corresponding to A4, and 4 pages. Lots of text, but no pictures at all, so there's a lot to read in 4 pages. Wasa Daily will continue to be published on Sunday mornings, but our aim is that it will eventually be published every day. The magazine can be read online for free, printed single issues cost 3 Euro. Advertising price 3 Euro/ millimeter, but standard ads are cheaper (25 mm high=70 Euro, 50 mm = 140 Euro, 75 mm=200 Euro. Repeated ads = 50% discount). Send ads to wasadagblad@gmail.com as jpg, tiff or png, the advertisements are then reduced to a column width of 46 mm. If the advertisement does not fit, we will contact you (space is limited). Editor: Hans Björkås. Mail: Wasa Dagblad, Skolhusgatan 37 B 7, 65100 Vasa, telephone +358-40-5462455. E-mail: wasadagblad@gmail.com

TODAY

magazine!

Kilen's homestead in Sideby has re- investigation also highlights obstacles to

KOLME VUOTTA
TAKA
THREE YEARS OLD

N:o 1 Sunnuntaina 1 tammikuuta 2023

Waasan Päivälehti - moderni sanomalehti, jonka ulkoasu on peräisin 1870-luvulta. Silloin sanomalehdissä oli vain 4 sivua. Paljon tekstiä, mutta ei kuvia ollenkaan, joten neljässä sivussa on paljon luettavaa. Waasan Päivälehti ilmestyy sunnuntaiaamuisin, mutta tavoitteenamme on, että se ilmestyy joka päivä jatkossa. Lehti on luettavissa verkossa ilmaiseksi, painetut yksittäisnumerot maksavat 3 euroa. Mainoshinta 3 euroa/palstamillimetri, mutta valokuvat ovat halvempia (25 mm korkea=70 euroa, 50 mm = 140 euroa, 75 mm=200 euroa). Toistuvat ilmoitukset = 50 % alennus. Lähetä ilmoitukset jpg-, tiff- tai png-muodossa osoitteeseen waasanpaivalehti@gmail.com. Ilmoitukset pienennetään 46 mm:n sarakkeen leveyteen. Jos ilmoitus ei mahdu seuraavaan lehteen otamme yhteyttä. Päätoimittaja Hans Björknäs Posti: Waasan Päivälehti, Koulukatu 37 B 7, 65100 Vaasa, puhelin +358-40-5462455.

Tänään

Uusi lehti! Tai kaksi!

Kaupungissamme ja ympäristössämme ei joka päivä synny uutta päivälehteä. Mutta tänään on sellainen päivä! Tämä on ensimmäinen numero Waasan Päivälehti -sanomalehdestä, jossa yhdistyvät vanha perinteinen ulkoasu ja modernit uutiset.

1870-luvulla sanomalehdet näyttivät tältä. Koko noin A4, neljä saraketta ja neljä sivua. Pienestä koosta huolimatta näissä sanomalehdissä oli enemmän luettavaa kuin saattoi odottaa. Mainoksia oli hyvin vähän, ei suuria otsikoita eikä kuvia ollenkaan.

Tietenkin tämä sanomalehti on vielä hyvin "alustava", se tulee olemaan luettavampi, uutiset ovat päivitettyjä ja ajankohtaisia, ja tavoitteena on, että kun olet selannut nämä neljä sivua, tiedät suunnilleen kaikki tärkeimmät asiat mitä pitää tietää.

1870-luvulla päivälehdissä oli jatkokertomuksia, yleensä sivujen 2 ja 3 alaosassa. Noudatamme tätä perinnettä ja esittelemme siellä vanhaa suomalaista kirjallisuutta edellisen vuosisadan alun ajalta. Aloitamme Karl August Tavaststjernan kirjalla KOVINA AIKONA Kertomus Suomen viimeisten nälkävuosien ajoilta, joka oli ilmestynyt vuonna 1892, ja joka silloin herätti runsaasti huomiota ja polemiikkiaakin.

Neljä sivua riittää: tervetuloa siis kaikki lukijat ja lähetä palautetta, kommentteja, uutisia kotoa, anekdootteja. Tässä pienessä lehdessämme on tilaa sellaisille!

Waasan Päivälehti arvostaa korkeasti journalistista etiikkaa, puolueettomuutta ja inhimillisyyttä.

Jokaisen tulee lukea vähintään 2 päivän sanomalehteä pysyäkseen ajan tasalla. Toinen voisi hyvinkin olla Wasa Päivälehti, koska täällä on paljon tekstejä, joita ei tavallisista päivälehdistä löydy. Se on täysin ilmainen ja helposti tulostettavissa, vain 2 A4-paperia käytetään kun tulostat sanomalehden molemmiin puoliin ja voit lukea sen aamukahvisi kanssa. Joten: todella ekologinen sanomalehti!

Tämä on lehti, jossa on suuria kontrasteja! Ulkonäkö, ulkoasu vastaa 1870-luvun tapahtumia. Sisältö on modernia, kaikkien aikojen moderneimpien joukossa, sillä toimituksellisesta työstä vastaa suurelta osin GPT3. Mutta GPT3 tekee siis vain toimituksellisen rutiinin, kuten esim. oikoluku, muistiinpanojen kirjoit-

taminen jne.

Waasan Päivälehti ilmestyy toistaiseksi vain kerran viikossa, sunnuntaiaamuisin klo 7. Mutta pyrimme siihen, että se on lopulta verkossa klo 7 joka aamu. Kaikki muuttuu maailmassamme - mutta tämä lehti näyttää aina samalta. 4 sivua, 4 palstaa ja paljon luettavaa.

Ja lopuksi: Tarvitsemme apua tämän lehden herättämiseen henkiin! Joten kaikki lukijat, istukaa tietokoneen ääressä ja kirjoittakaa muistiinpano siitä, mitä kotikaupungissamme tapahtuu. Ja lähetä osoitteeseen waasanpaivalehti@gmail.com! Ja voit vapaasti jakaa tietoa lehdestä kaikkien tuntemiesi kanssa, myös kaikkien Facebook-ystävien kanssa. Kiitos etukäteen!

Uuden vuoden ajatuksia

Kun astumme uuteen vuoteen, monet odottavat, mikä meitä odottaa vuonna 2023. Valitettavasti ennusteet eivät ole kovin optimistisia. Monet asiantuntijat uskovat, että tästä tulee suurien levottomuuksien ja mullistusten vuosi.

Maailmantalous on jo horjumassa pandemian vuoksi, ja monet taloustieteilijät pelkäävät sen romahtavan kokonaan vuoteen 2023 mennessä. Tämä johtaisi laajaan työttömyyteen ja köyhyyteen, millä olisi tuhoisia vaikutuksia yksilöihin ja perheisiin ympäri maailmaa.

Myös ympäristön odotetaan kärsivän suuresti tulevina vuosina. Ilmastonmuutoksen ennustetaan pahenevan merkittävästi, mikä johtaa äärimmäisempiin sääilmiöihin, kuten tulviin, kuivuuteen ja hurrikaaneihin. Tämä voi aiheuttaa elintarvikepulaa joillakin alueilla ja horjuttaa talouksia entisestään eri puolilla maailmaa.

Myös poliittisten jännitteiden odotetaan lisääntyvän dramaattisesti vuonna 2023. Koska vuoden aikana järjestetään useita suuria vaaleja, levottomuudet ja väkivaltaisuuudet puhkeavat todennäköisesti monissa maissa ympäri maailmaa. Tämä voi johtaa lisääntyneeseen autoritaarisuuteen tai jopa sisällissotaan joissakin paikoissa, jos hallitukset eivät pysty käsittelemään taustalla olevia kysymyksiä, kuten epätasa-arvoa tai korruptiota.

Lopuksi, teknologisella kehityksellä voi olla sekä myönteisiä että kielteisiä seurauksia yhteiskunnalle tulevina vuosina. Toisaalta tekoäly voi mullistaa teollisuuden, kuten terveydenhuollon tai lii-

kenteen; Mutta se voisi myös luoda vielä suuremman kuilun niiden välillä, joilla on varaa käyttää tätä teknologiaa, ja niiden välillä, joilla ei ole.

Kaiken kaikkiaan, vaikka jotkut optimistit saattavat toivoa valoisampaa tulevaisuutta vuonna 2023 kuin mitä olemme nähneet tänä vuonna, näyttää todennäköisemmältä, että edessämme on vielä synkempi kausi, ellei pian tehdä rajuja muutoksia sekä globaalilla että paikallisella tasolla.

Lyhyet uutiset

Paikalliset

Vaasan halvin sähkö ladattaviin autoihin näyttää nyt olevan Liselundin Hartmansilla, jossa KWH maksaa 3 senttiä.

Tuulivoima. Valtioneuvosto on antanut luvan tutkia tuuliturbiinien rakentamista Kaskön ja Pietarsaaren ulkopuolelle.

Ilotulitusraha lahjoitetaan tänä vuonna Vaasan ruoka-apuun. Hyvä päätös monen mielestä.

Pietarsaari ei myöskään järjestänyt ilotulitteita tänä vuonna.

Vöyrin pujottelurinne on avattu kaikkien hiihtävien vöyriläisten ja matkailijoiden iloksi.

Kotimaiset

Kaikki koirat on rekisteröitävä vuodenvaihteesta alkaen ja varustettava sirulla, jonka avulla koirat on helppo tunnistaa. Rekisteröityminen vähentää salakuljetuksen riskiä.

Kotitalousvesi Suomessa käytetään erittäin hyvälaatuista kotitalousvettä, kertoo Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) tuore raportti. Kotitalousvesi on kotitalouskäyttöön tarkoitettua vettä, kuten juomavettä ja ruoanlaittoa.

Selvityksen mukaan 99,98 prosenttia näytteistä täytti terveysperusteiset talousveden laatuvaatimukset vuonna 2021. Laatuvaatimuksilla varmistetaan, että talousvesi ei aiheuta hygieniahaittoja veden käyttäjille.

Kiinaasta tulevien matkustajien koronatestausta suunnitellaan monissa maissa Kiinan kiihtyvän epidemian vuoksi. Suomi ei suunnittele sellaista, sillä testaus on osoittautunut tehottomaksi uusien mutaatioiden leviämisen kannalta.

Sanna Marin illalla 24.2.: "Kun nukahdin, tiesin, että huomenna saatamme elää täysin erilaisessa Euroopassa. Näin siinä kävi. Hyvin aikaisin aamulla sain tiedon sodan alkamisesta. Se oli liikuttava

hetki."

Sisäministeriö: Viroon on tullut suuri määrä ukrainalaisia pakolaisia maan kokoon nähdessä. Pakolaisten tilanteen helpottamiseksi Suomi ja Viro tarjoavat koordinoidusti Suomeen muuttoa haluaville. Järjestelyn on määrä alkaa tammikuussa.

Riikka Purra kritisoi hallituksen ministereitä: Suomen pääministeri Sanna Marin on joutunut arvostelun kohteeksi väittäessään, että sähkötukivalmistelu ovat olleet käynnissä koko syksyn, vaikka itse asiassa tehtävä tuli vasta SDP:n tahdissa. Tukien tulos on, että ne on kohdennettu huonosti ja verorahoja menee hukkaan. Parempaan valmistautumiseen olisi ollut aikaa.

Ulkomailta

Englannissa kulunut vuosi on ollut kaikkien aikojen lämpimin, ainakin niin kauan kuin on seurannut maan lämpötilaa. Tänä kesänä nähtiin uusi lämpöennätys, 40 astetta.

Yli 60 ihmistä on kuollut joululoman aikana Yhdysvalloissa lumisateen vuoksi. New Yorkissa lähes 40 ihmistä on kuollut. Kuolleita on löydetty mm. uponneissa autoissa.

Pelé, tunnetuin jalkapallolegenda, on kuollut Argentiinassa 82-vuotiaana. Hän sairastui paksusuolen syöpään muutama vuosi sitten.

Vaasa

Ei ilotulitteita tänä vuonna. Vaasan kaupunki päätti jo viime vuonna sulkea pysyvästi perinteiset uudenvuoden ilotulitteet. Tänä vuonna ilotulituksiin käytetty summa 3000 euroa on lahjoitettu Vaasan ruoka-avulle.

"Haluamme edistää kaikin tavoin ympäristöystävällisiä ratkaisuja ja hiilidioksidineutraalia Vaasaa. Lisäksi kyse on sekä eläinten että ihmisten rauhasta", sanoo ryhmähallinnon päällikkö Jari Karjalainen.

Karjalaisen mukaan Vaasan kaupunki on saanut ilotulituspäätökseen erittäin myönteisen vastaanoton. (Lähde: Ilkka Pohjalainen)

Sekä Vasan että Mustasaaren kattava joukkoliikennenyhtiö Lifti aloitti toimintansa heinäkuussa. Päivitys on otettu hyvin vastaan, mikä näkyy matkustajamäärien kasvuna. Lifti jatkaa tuote-
linjojen kehittämistä kokemusten ja asi-

akkaiden palautteen perusteella. Linjan 5 aikataulu ja reitti muuttuvat ensi vuodesta alkaen.

Lifti aloitti toimintansa heinäkuun alussa ja jo ensimmäisen kuukauden matkustajamäärä kasvoi 14 prosenttia verrattuna koronapandemiaa edeltävään vuoteen 2019.

”Olemme seuranneet matkustajamäärien kehitystä ja palautetta suurella mielenkiinnolla. Heinäkuu antoi käsityksen siitä, kuinka hyvin linjat toimivat ja mihin suuntaan se kaikki vie loppuvuoden. Suuresta muutoksesta ja uusista reiteistä huolimatta Vaasan seudun asukkaat ovat käyttäneet Liftiä aktiivisesti”, joukkoliikenteen asiantuntija Anastassia Backlund sanoo.

Elo-syyskuun aikana matkustajamäärä kasvoi noin 10 prosenttia ja sama trendi näkyi myös Waltti-lippujen myyntimäärissä.

”Kasvaneen matkustajamäärän lisäksi Waltti-lippujen myyntimäärä, lähimaksamisen käyttäjämäärä ja palautteen määrä osoittavat, että kiinnostusta uudistettuun joukkoliikenteeseen on olemassa”, Backlund sanoo.

Tämän vuoden matkustajamäärä ei ole vielä saatavilla, mutta tämänhetkisen arvion mukaan vuosi 2022 menestyy kokonaisuutena vähintään yhtä hyvin kuin vuosi 2019.

”Näyttää siltä, että vaasalaiset ovat palanneet joukkoliikenteeseen koronapandemian jälkeen ja linjarakenteen muutos on houkuttellut myös uusia matkustajia”, Backlund sanoo. (Lähde: Vaasan kaupunki)

Terveys

Omena päivässä pitää lääkärin loitolla? Uuden tutkimuksen mukaan, jossa käytettiin 8 000 yhdysvaltalaisen aikuisen

ruokavaliotutkimustietoja, omenoiden syömisen ja lääkärin tai lääkkeiden käytön välillä on pieni yhteys. Tutkimuksessa verrattiin lääkärikäyntien määrää, yöpymistä sairaalassa ja reseptilääkkeitä niiden ihmisten välillä, jotka söivät vähintään yhden omenan päivässä, ja niiden välillä, jotka eivät syöneet omenoita ollenkaan. Tulokset osoittivat, että ne, jotka söivät omenoita, joutuivat hieman harvemmin käymään lääkärissä tai ottamaan lääkkeitä.

Omenat ovat hyvää kuidun, vitamiinien, kivennäisaineiden ja flavonoidien lähde (jotka voivat auttaa estämään syöpää). Mutta ovatko ne parempia kuin hedelmät yleensä, ja onko omenoiden päivittäisellä kulutuksella mitattavissa olevia terveyshyötyjä?

100 grammaa kohti omenoissa on enemmän kuitua kuin meloneissa, mangoissa tai viinirypäleissä ja kaksi kertaa enemmän A-vitamiinia kuin päärynöissä. Mutta omenoissa on vähemmän folaattia kuin mustikoissa ja vähemmän C-vitamiinia kuin appelsiineissa tai banaaneissa - (Lähde: BBC Science Focus)

Hajuaisti COVID-infektion jälkeen.

Uusi tutkimus on osoittanut, että lähes kolmannes potilaista, joilla on niin kutsuttu ”pitkä COVID”, kärsii pysyvästä hajun menetyksestä ja lähes viidesosa maun menetyksestä. Tutkimuksen kirjoittajat sanovat, että tämä aika vuodesta voi olla vaikea näille potilaille.

Tutkimusryhmä tarkasteli Ison-Britannian koronavirusinfektiotutkimuksen tuloksia ja havaitsi, että koko 360 000 ihmisen kohortista 10 431 ilmoitti saaneensa ”pitkän COVIDin”, joka määriteltiin oireiksi, jotka kestävät yli neljä viikkoa tartunnan jälkeen. 31,4 % ilmoitti hajun menettämisestä 12 viikon kohdalla tai myöhemmin, ja 28,3 %:lla oli maun menetystä. Ryhmiin, joissa riski sairastua

”pitkän COVIDin” lisääntymiseen oli naisia, 35–49-vuotiaita, valkoihoisia etnisiiä ryhmiä ja vammaisia. (Lähde: Univadis)

Huomioi hengitystieinfektioiden ehkäisy myös jouluna ja uutena vuotena – THL päivitti koronaohjeistuksiaan

Suomessa liikkuu tällä hetkellä runsaasti eri hengitystieinfektioita. Influenssaepidemia on alkanut ja RS-viruksen aiheuttamia tautitapauksia on paljon. Koronatilanne on vakaa, mutta virusta kiertää väestössä edelleen runsaasti.

Koronalta, influenssalta ja muilta hengitystieinfektioilta voi suojautua samoin keinoin:

Ota suositellut rokotukset – ne ovat paras keino suojautua vakavalta taudilta.

Sairasta kotona – myös joulun aikaan.

Pese kädet, yski ja aivasta hihaan – hengitystieinfektioita vältetään parhaiten huolehtimalla hygieniasta.

Arvioi oma riskisi, käytä tarvittaessa maskia ja pidä etäisyyttä.

Huolehdi ilmanvaihdoista.

”Samat varotoimet pätevät kaikkiin hengitystieinfektioihin. Tärkeää niiden ehkäisyssä on, ettei lähde sairaana esimerkiksi kyläilemään jouluksi. Itse kukin voi näin suojata etenkin riskiryhmiä, kuten vanhuksia”, sanoo THL:n ylilääkäri Tuula Hannila-Handelberg.

Kansalaisille suunnattuja koronaohjeita päivitetty

”Koronavirukseen kannattaa suhtautua kuten muihinkin hengitystieinfektioihin. Juuri koronavirusta koskeville erityisille ohjeille ei enää ole tarvetta”, Hannila-Handelberg toteaa.

Eri hengitystieinfektioita hoidetaan samalla tavalla

Koronaviruksen aiheuttamaa tautia ei useinkaan voi erottaa muista hengitys-

tieinfektioista oireiden perusteella. Lievää koronavirusinfektiota hoidetaan samalla tavoin kuin tavallista flunssaa.

Jos yleisvointi laskee tai oireet ovat vakavia, on syytä olla yhteydessä terveydenhuoltoon, kuten aina muidenkin sairastumisien kohdalla.

”Riskiryhmiin kuuluvien kannattaa matalalla kynnyksellä olla yhteydessä omaan terveydenhuoltoonsa. Riskiryhmäisillä koronaoireiden hoitoon on mahdollista aloittaa tarvittaessa lääkahoito”, Hannila-Handelberg sanoo.

Aiemmin suositeltiin, että koronaan sairastunut välttäisi kontakteja viisi vuorokautta oireiden alusta. Nyt voi toimia kuten tavallisen flunssan ja nuhakuumeen kanssa: arkeen voi palata, kun kuume on poissa ja oireet ovat selvästi vähentyneet.

”Hengitystieinfektioon sairastuneena on hyvä jäädä kotiin lepäämään. Töihin, kouluun ja päiväkotiin voi palata, kun oireet ovat selvästi vähentyneet ja mahdollinen kuume on poissa. Lapsen kohdalla on hyvä odottaa, että lapsi jaksaa osallistua opetukseen tai varhaiskasvatukseen toimintaan. Työpaikat voivat antaa omia ohjeistuksia”, Hannila-Handelberg sanoo.

Virusinfektioissa tartuttavuus vähenee nopeasti oireiden alkamisen jälkeen. Jälkinuha tai -yskä voi jatkua pitkäänkin, eikä se estä paluuta esimerkiksi töihin, kouluun ja päiväkotiin.

Koronalle altistuneet voivat jatkaa arkeaan normaalisti

Vaikka perheessä olisi koronatartunta, voivat muut perheenjäsenet mennä normaalisti esimerkiksi töihin, kouluun, päiväkotiin ja harrastuksiin, jos he itse ovat oireettomia.

Päivän sitaatti

Hannu Purola Ilkka-Pohjalaisessa 30.12.22:

Tekoäly on suorastaan tollo. Kun pyy-

KOVINA AIKONA
Kertomus Suomen viimeisten nälkävuosien ajoilta
KARL A. TAVASTJERNA
Suomentanut Juhani Aho
Julkaistu 1892.

Osa 1

ENSIMMÄINEN LUKU

Kiemurtelevaa alamäkeä laskeutuivat ruskean hevosen vetämät rattaatäynnä likaisen harmaitiin säkkeihin ahdettuja loppuja. Mäen päälläoli harmaataloinen hämäläiskylä, jota ei juuri voinut erottaa takana olevasta tummasta taivaasta. Kylän pohatan yksinäinen kaksikerroksinen huone näkyi vähän selvemmin, sen nurkat ja ikkunanpielet kun kerranolivat olleet punamaalilla maalatut, savupiiput valkeiksi kalkitut ja lasit nyt vaalenneella kitillä kitatut.

Mäen päällä oli tienhaara; leveämpi tie jatkui kylän kautta, eikä sen leveyttä suuresti enentänyt siihen yhtyvä kylätie. Se oli suuri valtamaantie Helsingistä Hämeenlinnaan, ja sen vanha liikeväylä pysyi riippumattomana kyläteiden pienistä lististä.

Mies, joka myötämässä oli kävellyt

lumpukuormansa jäljessä, hyppäsi yhtäkkiä rattailleen, hotaisi hevostaan, ja niin pani Rusko kankeat koipensa nopeampan liikkeeseen ehtiäkseen pois kärryjen tieltä, jotka yhä enemmän painuivat kintereille alamäessä. Alhaalla oli syväojainen suo, josta oli mustaa maata heitetty kahden puolen tietä, sekä pieni silta, joka vei kaitaisen, mutkittelevan metsäpuuron yli. Tässä asettui Rusko taas tavalliseen arkikävelyynsä ja huiskautti vain uppiniskaisesti tuheaa häntäänsä, kun ajaja tapansa mukaan näppäsi sitä piiskallaan. Hevonen ja hevosen haltija vaipuivat molemmat omiin ajatuksiinsa. Jälkimmäinen loikoi rauhallisesti vatsallaan, piippunsa hampaissa, likaisten loppujensa päällä, edellinen käyskeli alahuuli lerpallaan, korvat luimussa, ja koko sen takkuisesta olennosta uhoi kärsivällisyyden tuima päättäväisyys.

Oli keväinen talvipäivä kesäkuussa v. 1867. Tuuli puhalsi tuikean kylmästä koillisesta ja nakkeli tielle yksinäisiä suuria lumihuuteita, jotka jäivät sulamattomiksi kylmään maahan. Hevosmiehen tylsä, laimea katse harhaili yli jäykän maiseman, jossa ei vielä näkynyt vihreyden jälkeäkään, vaikka aurinko nousi pilvien takana jo kello kolme aamulla ja vaikka koko yö oli valoisa kuin aikainen puhde. Kevät ei vielä ollut saapunut, vaikka juhannus jo oli aivan ovella, ja olipa niitä, jotka

eivät uskoneet, että se enää ollenkaan tulisikaan tänä vuonna. Nykyisen sukupolven aikana oli kesä tähän aikaan jo aina ollut kukkeimmillaan. Nyt oli järven jää oikealla puolen tietä vielä valkeana, lumi-kinkset pysyivät itsepintaisesti pohjoiseen päin antavissa mäkirinteissä ja aitian kupeilla pikku koivut tuskin vielä tekivät nuppua, ja pajupensaissa suo-ojan reunalla oli vielä pieniä kissankäpäliä jäljellä niin kuin maaliskuussa ennen. Hevosmies tuli ajatelleeksi, että nyt se kai viimeinkin tulee se viimeinen tuomio tänä vuonna, koska Jumala oli kääntänyt ylösalaisin koko maailman menon. Mutta sitten alkoi hän kohta tuumia, mitenkä ainakin loppua odottaessaan saisi sammutetuksi sekä oman nälkäänsä että Ruskon, aikoi taas hotaista ruoskallaan, mutta jätti sen tekemättä ja tarkasteli kuormansa päältä vanhaa apuriaan.

Sillä Ruskonsa avullahan hän oli päässyt yli pitkän talven, sehän se oli häntä auttanut, kun hänen heti uudelta vuodelta oli ollut pakkojättää torppansa Pohjanmaalla ja lähteä katoa ja rehun puutetta pakoon tälle pitkälle matkalle työansiota etsimään. Hän ei katunut, että oli tehnyt sen näin ajoissa -- päinvastoin! Kotipitäjässään hän olisi saanut odottaa ansiota, ja sillaikaa olisi Rusko kuollut nälkään hänen käsissään.

Nyt oli hän ainakin pelastanut pääelinkeinonsa. Kyllähän ero vaimosta ja torpasta oli saanut hänet kovalle koetukselle, mutta kun se kerran oli tehty ja kun hän oli heittänyt sekä vaimonsa että kolme lastaan ja kaksi nälkäistä lehmäänsä Herran ja talonisännän huomaa,niin alkoi tulevaisuus näyttää hänestä turvallisemmalta. Rivakka kolmenkymmenen vuoden ikäinen mies, jolla oli oma hevonen, joka ei liiankunt eikä ollut pilan vanhakaan, tulisi kyllä toimeen, vaikka hätä Pohjanmaalta leviäisikin yli koko muun maan.

Työpalkka, joka olisi ollut lähetettävä kotiin vaimolle, oli tosin kaikki mennyt hänen itsensä ja Ruskon suuhun, mutta olihan niillä siellä kotona nyt kaksi vatsaa vähemmän, ja mitenkä Herran nimessä sitä olisi muutenkaan tehnyt! Olihan aina parempi, että yksi vaimo, kolme lasta ja pari lehmää näkivät nälkää kuin että hyvä hevonen ja terve mies vielä olisivat kurjuttua lisänneet. Ne olivat noita hänen käytännöllisen, yksinkertaisen talonpoikaisjärkensä tuumia. Ja ne antoivat hänelle viisaan rauhan.

Hän oli harhaillut Pohjois-Hämeessä, jossa Rusko ansaitsi heidän leipänsä Tampereen tehtaiden ajoissa. Sitten oli suuremman palkan toivo houkuttellut häntä yhä edemmä eteläänpäin, jossa ei hätä

dän sitä kertomaan suurista pohjalaisista sotasankareista, se väittää professori Martti Turtola Suomen merivoimien ja Ilmavoimien komentajaksi toisessa maailmansodassa. Toinen Martti-professori, Martti Häikiö, taas oli tekoälyn mukaan Mannerheim-ritarikunnan komentaja ja Mannerheim-ristillä palkittu upseeri. Nämä 1940-luvulla Tampereella ja Mikkelissä syntyneet sotakirjailijat ovat varmasti yllätyttäneitä.

Tekoäly laskee pohjalaiseksi myös karjalaisen jääkäriupseeri Aarne Sihvon ja kouvolaalaisen mottitaktiikan kehittäjän Matti Aarnion. Sotasankareita molemmat, mutta eivät pohjalaisia. Viides nimi on Veikko Hovinheimo. Hänet tekoäly mainitsee Ilmavoimien komentajaksi ja Mannerheim-ristin sotilaaksi. Google ei tunne tällaista henkilöä ollenkaan, ei myöskään Sotapolku-sivustolta löydy jälkiä.

Ukraina

Presidentti Volodymyr Zelensky piti tunnepiteisen puheen Yhdysvaltain kongressille 21. joulukuuta.

”Teidän rahanne eivät ole hyväntekeväisyyttä, se on investointi globaaliin turvallisuuteen ja demokratiaan, jota hoidamme vastuullisimmalla tavalla”, hän sanoi.

Volodymyr Zelenskin viesti ukrainalaisille ennen uutta vuotta:

Terveyttä teille, ukrainalaiset!

Pidin tapaamisen henkilökunnan kanssa tänään - jo 44. tänä vuonna. Aihe on selvä. Ensinnäkin se on Bakhmut, Kreminna ja Donbas yleensä. Vihollisen mahdolliset toimet idän suunnassa ja toimintamme.

Kuuntelimme komentajia, päätimme lähitulevaisuuden vaiheista. Jatkamme Ukrainan puolustus- ja turvallisuusjoukkojen valmistelua ensi vuodelle. Sen on oltava ratkaiseva vuosi. Ymmärrämme

talven riskit, ymmärrämme, mitä meidän on tehtävä keväällä, ja siksi ymmärrämme, mitä tuloksia koko puolustus- ja turvallisuussektorin tulee näyttää.

Ammusten toimittamisesta ja ammusten korjaamisesta keskusteltiin erikseen.

Lisäksi haluan kiittää asiantuntijojamme, kaikkia yhteistyökumppaneitamme ja kaikkia asiaankuuluvaan työhön osallistuneita. Onnistuimme luomaan järjestelmän, jolla ei vain palauteta korjattuja laitteita taistelukentälle, vaan myös otettiin taistelukentältä pokaalivarusteet ja asetettiin ne maamme palvelukseen.

Tämä on erittäin tärkeä tulos vuodelle, kaikki mukana olleet tekivät hienoa työtä.

Puhuin tänään Italian pääministerin kanssa. Kiitin jo annetusta tuesta ja uudesta tuesta.

Meloni sanoi, että Ukrainan ilmapuolustuskysymys on parhaillaan harkinnassa ja olemme koordinoineet toimintaamme. Uskon, että Italian tuki antaa meille mahdollisuuden vahvistaa Ukrainan taivaan puolustusta.

Keskustelimme tietysti myös diplomaattisista suunnitelmistamme tuleville kuukausille. Ja myös talven uhat, joista varmasti selviämme yhdessä.

Pidin tänään kokouksen pankkijärjestelmän toiminnasta ja yhteistyöstämme IMF:n kanssa. Meidän on tarjottava ukrainalaisille entistä enemmän mahdollisuuksia tulevana vuonna ja varmistettava pankki- ja rahoitusjärjestelmämme vahvuus.

Puhuin myös maailman suurimman sijoitusrahaston BlackRockin johtajan kanssa. Sain jälleen vahvistuksen, että kehittyneen maailman liike-elämä uskoo voittoomme ja on valmis investoimaan jälleenrakentamiseen. Tämän yrityksen asiantuntijat auttavat jo Ukrainaa jäsentämään valtiomme jälleenrakennusrahastoa. Ja valmistaudumme jo osallistumaan Maailman talousfooriumiin Davosissa.

Siellä esitellään Ukrainan asema ja tulevaisuuden näkymät.

Yleisesti ottaen tämä viikko on Ukrainalle tärkeä poliittisesta näkökulmasta. Siirrymme ensi vuoteen ja meidän on säilytettävä yhteinen käsitys kansallisista tavoitteistamme. Tietenkin tämä on maamme vapauttaminen vihollisesta, samoin kuin Ukrainan ennallistaminen, kansamme paluu kotiin, valtiomme lähentyminen keskeisten kumppaneiden kanssa, uusien mahdollisuuksien avaaminen Ukrainalle maailmassa - nämä ovat kaikki lähitulevaisuuden tehtäviä. Eikä vain valtiolle, vaan myös meille jokaiselle. Pian esitän näkemykseni näiden tehtävien toteuttamisesta vuosittaisessa viestissä Verhovna Radalle Ukrainan ulkoisesta ja sisäisestä tilanteesta.

Haluan, että tämä viesti ei ole raportti, vaan keskustelumme tulevasta vuodesta.

Kiitos kaikille Ukrainan hyväksi työskenteleville!

Kiitos kaikille itsenäisyytemme puolesta taisteleville!

Kiitos kaikille puolustusvoimien yksiköille, jotka tuovat vihollisen tappion lähemmäksi!

Kunnia Ukrainalle!

Ukraina haluaa saada Venäjän eroon YK:sta.

Ukraina on kehottanut YK:n jäsenvaltioita poistamaan Venäjältä sen aseman YK:n turvallisuusneuvoston pysyvänä jäsenenä ja erottamaan sen YK:sta, kertoo Ukrainan ulkoministeriö.

Ukrainan ulkoministeriön mukaan Venäjän toimet, kuten sotilaallinen aggressio Ukrainaa, Moldovaa, Georgiaa ja Tšetšeniaa vastaan, ovat vastoin käsitystä ”rauhaa rakastavasta” valtiosta, joka määritellään YK:n peruskirjassa yhdeksi jäsenyyden avainkriteereistä.

Venäjä

Vladimir Rumjantsev, 61-vuotias kattilantekijä ja radioamatööri Vologdassa, perusti kotilähetysaseman, jotta hän voisi kuunnella sisältöä etänä kävellessään lähellä kotiaan. Helmikuun 24. päivän jälkeen, kun Venäjä hyökkäsi Ukrainaan, hän alkoi lähettää sodanvastaista sisältöä eri lähteistä, mukaan lukien Meduzasta. Vaikka ei ole selvää, onko kukaan Rumjantsevin naapureista koskaan virittänyt hänen tee-se-itse-asemaansa (jonka lähetysetäisyys oli vain useita satoja jalkaa hänen kotinsa ympärillä), poliisit pidättivät hänet tänä kesänä ja syyttivät häntä ”tahallista vääran tiedon levittämisestä” Venäjän asevoimat. 23. joulukuuta tuomari tuomitsi hänet kolmeksi vuodeksi vankeuteen. (Meduza.io)

Dmitri Medvedev lähettää virallisen uudenvuodentervehdyksen meille kaikille: ”Sesongin terveisiä teille kaikille, anglosaksiset ystävät ja iloisille pikkuporsaillemme!”

Hungerären 1866-1868

ostettavissa täällä:

<https://www.adlibris.fi>

vielä ovelle kolkuttanut, jossa paremmilla ihmisillä oli rahaa ja talollisilla vielä heiniä ja leipää. Viimeksi hän oli omalla uhallaan lähellä Hämeenlinnaa ostanut vähillä säästörahoillaan lumpsumia, joita nyt oli matkalla kaupittamaan Tervakosken paperitehtaaseen. Aate ei oikeastaan ollut hänen oma keksimänsä, vaan hän oli saanut sen keskustellessaan erään hämeenlinnalaisen kauppiamiehen kanssa, joka olisi tahtonut häntä itselleen samaan palvelukseen. Hänen pohjalainen yritteliäisyytensä oli auttanut häntä panemaan toimeen tämän loistavan tuuman. Nyt ei ollut enää kuin peninkulma tehtaalle, jossa hän toivoi voivansa nostaa uudet paperisetelinsä -- ehkä kokonaista kolme kappaletta, jos onni olisi myötenäinen.

Aivan ehdottomasti sylkäisi hän nyt ruskean tupakkasylyn tiepuoleen, alkoi viheltää reipasta laulun nuottia ja kiskaisi ohjaksiaan niin tiukasti, että Rusko huiskautettuaan häntänsä isoksi vastalauseeksi heittäytyi taas hölkkäjuoksuun pitkän kävelynsä perästä.

-- Hevonen! huusi hän, juostaanpa vähän, niin sitten saadaan suurusta eikä tarvita ruohen laitoja pureskella.

Ruskokin innostui isäntänsä hyvästä tuulesta ja lähti laskettamaan melkein täyttä ravia koivukujan läpi, jonka luonto oli

istuttanut kahden puolen tietä tuonne herrastaloon saakka, mikä näkyi kylältä vähän loitompana. Avonaisen portin läpi ajaa remuutti kuorma hovin tiluksille. Ei näkynyt ainoatakaan ihmistä avaroilla autioilla vainioilla, joilla viime vuodesta laiho vielä oli kellastuneena kulona, vaikka sen jo tavallisessa menossa olisi pitänyt tehdä tähtkää tähän aikaan vuodesta. -- Saapi se tuokin hovilainen odottaa satoaan, tuumaili hevosmieh sydämensä sisimmässä sopukassa vähän ilkahtaen. Nyt kohtasi Jumalan viha sekä herroja että talonpoikia eikä haitannut, vaikka edellisetkin saivat kerran vähän kokea kohtalon kovia iskuja, jotka tavallisesti aina sauttivat talonpoikiin ja mäkitupalaisiin. Mutta tällä kertaa eivät herratkaan pääsisi vapaiksi, vaikka istuivatkin koreissa kartanoissaan ja poltelivat kartuustupakkaa, pelasivat korttia ja maksoivat työmiehen palkan seteleillä täytetyistä pöytälaatikoistaan. Yleensä ei heillä mahtanut ollakaan muuta tekemistä. Mutta nyt tähkisivät suuretkin pellot vasta heinäkuussa ja joutumattoman viljan kylmäisi elokuun ensi halla. Mistäpähän sitten ottivat rahaakaan pöytälaatikkojensa täytteeksi...

Oikeastaan ei hänellä ollut mitään herroja vastaan, olivathan ne päinvastoin hyvät olemassa, kun sato tuli huono ja talonpoijan piti lähteä työansiolle. Olihan hän

itsekin useat kerrat saanut hyvillä ehdoilla isännältään sekä siementä että rehua, mutta kuitenkin! Eikä hän voinut olla tuntematta vähän vahingoniloa siitä, että Jumala kerran itsekin jakoi oikeutta muotoon katsomatta ja että hän antoi kaikkien kärsiä kaikkien synneistä eikä ainoastaan talonpoikain. Sillä joskin, joilla aina oli hyvät päivät, tekivätkin syntyä vähän vähemmän kuin talonpojat, syyttömiä eivät suinkaan olleet hekään! Syytön ei ollut kukaan ihminen. Oli hän nähnyt juovuksissa sekä vallesmannin että ruununvouden, vaikk' eivät ne olleetkaan huutaneet ja tapelleet niinkuin talonpojat. Sen tähden oli Jumalan rangaistus heillekin ansaittua.

Siitä huolimatta asetteli hän housujaan ja hattuaan vähäsen, kun loitompaa näki herrastalon mahtavan katon häämöttävän pienen kylän matalien töllien ylitse. Herrastalon suuruus vaikutti häneen, ja kun hän oli ajanut kylän läpi, laskeusi hän alas kuorman päältä, laitteli Ruskon otsatukkaa päitsien alla, iski sitä pistokkaalle saadakseen ryhtiä paremmaksi ja valmistautui juhlaikulussa menemään herrastalon ikkunain ohitse, sillä sen hän oli jo nähnyt, että tie kulki aivan likitse. Kuta lähemmä hän tuli mustia ikkunaruutuja, jotka niin kuin kylmät tarkkaavat herrasväen silmät tuijottivat tietä pitkin,

sitä enemmän hän tunsii, kuinka hänen toivotuksensa äskén olivat olleet pahat. Sillä tuollahan ei ollut ainoastaan yksi päärekennus -- kaksihan niitä oli!

Se, joka oli lähempänä tietä ja ikäänkuin piti silmällä ohikulkevia, oli vanha, arvokas ja mustunut. Se oli kaksikerroksinen ja vetäytyi ylhäisesti maantiestä pois lehdettömien hedelmäpuitten taakse -- ne olivat varmaankin omena-, päärynä ja kirsimarjapuita, arvaili hän.

Oli oikeastaan tyhmää, että herrasväet rakensivat huneensa noin likelle maantietä häiritsemään matkustajaparkain tierauhaa, tuumaili hän. Toinen rakennus oli aivan uusi ja suuri ja komea, päädyt suipot ja kaikkialla puuhun leikeltäjä koristuksia. Vasta maalattu se myöskin oli, ja siinä se oli leveänä, koreana ja itsetietoisena keskellä suurta puutarhaa, niin että kyllä se ehkä pysyisi pystyssä tuo herra, vaikka halla panisikin viljan.

JATKUU seuraavassa numerossa.

N:o 1 Söndagen den 1 januari 2023

Wasa Dagblad - en modern tidning med layout från 1870-talet. Då hade de flesta tidningarna detta format, motsvarande A4, och 4 sidor. Mycket text, men inga bilder alls, så det finns mycket att läsa på 4 sidor. Wasa Dagblad utkommer till vidare på söndag morgon, men vår strävan är att den skall utkomma alla dagar från början av nästa år ifall finansieringen ordnas. Tidningen kan läsas gratis på nätet, tryckta lösnummer kostar 3 Euro. Annonsspris 3 Euro/spaltmillimeter, men standardannonser är billigare (25 mm hög=70 Euro, 50 mm = 140 Euro, 75 mm=200 Euro. Upprepade annonser = 50% rabatt. Sänd annonser till dagbladet@gmail.com som jpg, tiff eller png, annonserna förminskas sedan till spaltbredd 46 mm. Ifall annonsen inte rymms med kontakter vi (utrymmet är ju begränsat). Chefredaktör Hans Björknäs. Post: Wasa Dagblad, Skolhusgatan 37 B 7, 65100 Vasa, telefon +358-40-5462455.

I dag

En ny tidning

Det är inte varje dag som det föds en ny tidning - till och med en dagstidning, i vår stad med omgivning. Men i dag är det en sådan dag! Det här är första numret av tidningen Wasa Dagblad, en tidning som förenar gammal traditionell layout och moderna nyheter.

På 1870-talet såg tidningarna ut så här. Storlek omkring nutida A4, fyra spalter och fyra sidor. Trots det ringa formatet fanns det nog mera att läsa i dessa tidningar än man kunde vänta. Det fanns nämligen väldigt få annonser, inga stora rubriker, och inga bilder alls.

Visst är denna tidning ännu väldigt "preliminär", den kommer att bli mera läsvärd, nyheterna kommer att vara uppdaterade och aktuella, och målet är att då man bläddrar igenom dessa fyra sidor skall man veta ungefär allt det viktigaste man bör veta.

På 1870-talet hade dagstidningarna "följetonger", oftast på nedre halvan av sid 2 och 3. Vi följer den traditionen och kommer där att presentera finlandssvensk litteratur från början av föregående sekel. Vi börjar med Jarl Hemmers bok om Vasa-gossen Onni Kokko, som ursprungligen utkom 1920 - men den är ännu läsvärd.

Fyra sidor räcker långt: så välkomna alla läsare och sänd insändare, kommentarer, nyheter från hemorten, anekdoter. Det rymms nog sådana i denna vår lilla tidning!

Wasa Dagblad värderar högt journalistisk etik, opartiskhet och mänsklighet.

Alla människor borde läsa minst 2 dagstidningar för att hålla sig orienterade. Den andra kan mycket väl vara Wasa Dagblad, för här finns många texter som inte hittas i de vanliga dagstidningarna.. Den är helt kostnadsfri och kan lätt skrivas ut, bara 2 A4-papper går åt då man skrivit ut tidningen på båda sidorna och så kan man läsa den med morgonkaffet. Alltså: en verkligt ekologisk tidning!

Det här är en tidning med stora kontraster! Utseende, layout, motsvarar det som förekom på 1870-talet. Innehållet är modernare, bland det modernaste som någonsin förekommit, eftersom det redaktionella arbetet till stor del sköts av GPT3. Men GPT3 gör alltså endast det redaktionella rutinarbetet, som t.ex. korrekturläsning, notis-skrivning osv.

Tillsvidare utkommar Wasa Dagblad bara en gång i veckan, söndag morgon kl 7. Men vi strävar till att den så småningom skall finnas på nätet kl 7 varje morgon. Allting förändras i vår värld - men denna tidning kommer alltid att se likadan ut. 4 sidor, 4 spalter och mycket att läsa.

Och till slut: Vi behöver hjälp för att få denna tidning att leva! Så alla läsare, sätt Dig vid datorn och skriv en notis om vad som hänt på just Din hemort. Och sänd till wasadagblad@gmail.com! Och dela gärna information om tidningen åt alla Du känner, inklusive alla Facebook-vänner. Tack på förhand!

Inför nyåret

När vi går in i det nya året är det många som blickar framåt mot vad som väntar oss 2023. Tyvärr är förutsägelseerna som görs inte särskilt optimistiska. Många experter tror att detta kommer att bli ett år av stor oro och omvälvningar.

Den globala ekonomin är redan på skakig mark på grund av pandemin, och många ekonomer fruktar att den kan kollapsa helt 2023. Detta skulle leda till utbredd arbetslöshet och fattigdom, med förödande effekter på individer och familjer runt om i världen.

Miljön förväntas också bli mycket lidande under de närmaste åren. Klimatförändringarna förutspås förvärras avsevärt, vilket leder till mer extrema väderhändelser som översvämningar, torka och orkaner. Detta kan orsaka livsmedelsbrist i vissa områden och ytterligare destabilisera ekonomier runt om i världen.

De politiska spänningarna förväntas också öka dramatiskt under 2023. Med flera stora val som äger rum under hela året är det stor sannolikhet att oroligheter och våld utbryter i många länder runt om i världen. Detta kan leda till ökad auktoritarism eller till och med inbördeskrig på vissa platser om regeringar misslyckas med att ta itu med underliggande frågor som ojämlikhet eller korruption.

Slutligen kan tekniska framsteg få både positiva och negativa konsekvenser för samhället under de närmaste åren. Å ena sidan kan artificiell intelligens revolutionera branscher som sjukvård eller transport; Men det skulle också kunna skapa en ännu större klyfta mellan dem som har råd med tillgång till denna teknik och de som inte har råd.

Sammantaget, även om vissa optimis-

ter kanske hoppas på en ljusare framtid 2023 än vad vi har sett hittills i år, verkar det mer sannolikt att vi kommer att möta en ännu mörkare period framför oss om inte drastiska förändringar görs snart på både en global och lokal nivå.

Korta nyheter

Hushållsvatten Finland använder man hushållsvatten av mycket god kvalitet, berättar en färsk rapport från Institutet för hälsa och välfärd (THL). Hushållsvatten är vatten som är avsett för hushållsbruk, såsom dricksvatten och matlagning.

Enligt utredningen uppfyllde 99,98 procent av proven de hälsobaserade kraven för hushållsvattnets kvalitet 2021. Med kvalitetskraven säkerställer man att hushållsvattnet inte orsakar någon sanitär olägenhet för den som använder vattnet.

I England har det gågna året varit det varmaste någonsin, åtminstone så länge man har följt med värmenivån i landet. I somras kom ett nytt värerekord, 40 grader Celsius.

Coronatestning av resenärer från Kina planeras i många länder, på grund av den accelererande epidemin i Kina. Finland planerar ej sådana, eftersom testning visat sig vara ineffektiv vad gällande spridning av nya mutationer.

Sanna Marin om natten till den 24.2: "När jag somnade visste jag att vi imorgon kanske lever i ett helt annat slags Europa. Det var så det gick till. Mycket tidigt på morgonen fick jag beskedet att kriget hade börjat. Det var ett gripande ögonblick."

Inrikesministeriet: Ett stort antal ukrainska flyktingar har kommit till Estland med tanke på landets storlek. För att underlätta flyktingarnas situation erbjuder Finland och Estland dem som vill flytta till Finland på ett samordnat sätt. Arrangemanget är tänkt att starta i januari.

Riksdagen

Riksdagen godkände statsbudgeten för 2023 Riksdagen avslutade 21.12 budgeteringen av statsbudgeten för 2023. Budgeten behandlades utifrån finansutskottets betänkande. Alla huvudtitlar i budgeten godkändes i enlighet med utskottets betänkande. I slutet av budgetbehandlingen röstade riksdagen också om förtoen-

det för regeringen. Med rösterna 101-69 beslutade riksdagen att statsrådet åtnjuter riksdagens förtroende.

Riksdagen godkände i linje med betänkandet förslaget till statsbudget för 2023 som ingick i propositionerna RP 154/2022 rd och RP 277/2022 rd. Riksdagen godkände förslagen till uttalanden i betänkandet. Riksdagen instämde i utskottets förslag att förkasta budgetmotionerna BM 1-472/2022 rd. Riksdagen godkände utskottets förslag om tillämpning av budgeten.

Budgetpropositionen för 2023 uppgår till ca 81,3 miljarder euro, vilket är ca 16,4 miljarder euro mer än i den ordinarie budgeten för 2022. Ökningen av budgeten föranleds i synnerhet av social- och hälsovårdsreformen, som leder till att nivån på utgifterna inom statens budgetekonomi stiger med cirka 14 miljarder euro på årsnivå. De åtgärder som beslutats på grund av Rysslands anfallskrig ökar statens utgifter med drygt 2 miljarder euro 2023.

Samhälle

Riikka Purra kritiserar statsminister: Finlands premiärminister Sanna Marin har fått kritik efter att ha hävdat att förberedelserna för elstöd har pågått under hela hösten, när uppdraget faktiskt kom först när Socialdemokraterna (SDP) gjorde sin tempoprövning. Resultatet av stöden är att de är dåligt riktade och att skattepengar går till spillo. Det skulle ha funnits tid för bättre förberedelser.

Vasa

Inget fyrverkeri i år. Staden Vasa beslutade redan förra året att permanent lägga ner det traditionella nyårsfyrverkeriet. I år har summan på 3 000 euro, som skulle ha använts för fyrverkerierna, donerats till Vasa Food Aid.

"Vi vill på alla sätt främja miljövänliga lösningar och en koldioxidneutral Vasa. Dessutom handlar det om både djurs och människors frid", säger Jari Karjalainen, chef för koncernförvaltningen.

Enligt Karjalainen har staden Vasa fått mycket positiv respons på beslutet att lägga ner fyrverkerierna. (Källa: Ilkka Pohjalainen)

Lifti, det gemensamma kollektivtrafikföretaget som täcker både Vasa och Mustasaari, inledde sin verksamhet i

juli. Uppdateringen har mottagits väl, vilket visar sig i den ökade passagerarvolymen. Lifti kommer att fortsätta utveckla sina linjer utifrån erfarenheter och feedback från kunderna. Linje 5:s tidtabell och rutt kommer att ändras från och med nästa år.

Lifti startade sin verksamhet i början av juli och redan under den första månaden ökade passagerarvolymen med 14 procent jämfört med år 2019 före coronapandemin.

”Vi har följt utvecklingen av passagerarvolymerna och feedbacken med stor intresse. Juli gav en aning om hur väl linjerna fungerar och vilken riktning det hela kommer att ta under resten av året. Trots den stora förändringen och de nya rutterna har invånarna i Vasaregionen aktivt använt Lifti”, säger kollektivtrafikexpert Anastassia Backlund.

Under augusti och september ökade passagerarvolymen med cirka 10 procent och samma trend sågs även i försäljningsvolymen av Waltti-biljetterna.

”Förutom den ökade passagerarvolymen visar även försäljningsvolymen av Waltti-biljetter, antalet användare av närbetalning och mängden feedback att det finns intresse för den uppdaterade kollektivtrafiken”, säger Backlund.

Årets passagerarvolym är ännu inte tillgänglig, men enligt den nuvarande bedömningen kommer år 2022 i sin helhet att fungera minst lika bra som år 2019.

”Det verkar som om invånarna i Vasa har återvänt till kollektivtrafiken efter coronapandemin och att linjestrukturförändringen har lockat till sig även nya passagerare”, säger Backlund. (Källa: Vasa Stad)

Vörå

Slalombacken i Vörå öppnades förra veckan. ”Det är väldigt trevligt att

det finns en slalombacke här” berättar två tyska turister enligt Vasabladet.

Hälsa

Ett äpple per dag håller läkare borta? Enligt en ny studie som använt sig av kostundersökningsdata från 8000 vuxna i USA, finns det en liten koppling mellan att äta äpplen och att behöva gå till läkare eller ta medicin. Studien jämförde antalet läkarbesök, nattövernattningar på sjukhus och receptbelagda läkemedel mellan personer som åt åtminstone ett äpple per dag och personer som inte åt äpplen alls. Resultatet visade att de som åt äpplen var något mindre benägna att behöva gå till läkare eller ta medicin.

Äpplen är en bra källa till fibrer, vitaminer, mineraler och flavonoider (som kan hjälpa till att förebygga cancer). Men är de bättre än frukt i allmänhet, och har dagligt intag av äpplen mätbar hälsovinst? Per 100 gram har äpplen mer fibrer än meloner, mango eller druvor, och dubbelt så mycket vitamin A som päron. Men äpplen har mindre folat än blåbär och mindre vitamin C än apelsiner eller bananer- (Källa: BBC Science Focus)

Luktsinnet efter COVID-infektion. En ny studie har visat att nästan en tredjedel av patienter med så kallad ”lång COVID” lider av en varaktig förlust av lukt och nästan en femtedel upplever förlust av smak. Studiens författare säger att den här tiden på året kan vara svår för dessa patienter. Forskarteamet granskade resultat från den brittiska Coronavirus Infection Survey och fann att av hela kohorten på 360 000 personer rapporterade 10 431 att de hade ”lång COVID”, vilket definierades som symtom som håller i sig mer än fyra veckor efter infektion. Förlust av lukt rapporterades av 31,4% vid 12 veckor eller senare, och 28,3% hade förlust av smak.

Grupper som var i ökad risk för ”lång COVID” inkluderade kvinnor, personer i åldern 35-49 år, vita etniska grupper och personer med funktionsnedsättningar. (Källa: Univadis)

Beakta förebyggandet av luftvägsinfektioner även under nyåret säger THL. I Finland finns det för närvarande många olika luftvägsinfektioner i omlopp. Influensaepidemin har börjat och det finns många sjukdomsfall orsakade av RS-virus. Coronasituationen är stabil, men viruset cirkulerar fortfarande rikligt bland befolkningen.

Man kan skydda sig mot corona, influensa och andra luftvägsinfektioner på samma sätt:

Ta de rekommenderade vaccinationerna – de är det bästa sättet att skydda sig mot en allvarlig sjukdom.

Var hemma om du är sjuk – även under julen.

Tvätta händerna, hosta och nys i ärmen – det bästa sättet att undvika luftvägsinfektioner är att se till hygien.

Bedöm din egen risk, använd vid behov munskydd och håll avstånd.

Säkerställ ventilationen.

”Samma försiktighetsåtgärder gäller för alla luftvägsinfektioner. När det gäller att förebygga dem är det viktigt att inte till exempel åka på besök under julen om man är sjuk. På så sätt kan var och en skydda i synnerhet riskgrupper, såsom äldre”, säger THL:s överläkare Tuula Hannila-Handelberg.

Coronavirus. Vid uppföljningen av coronavirus i avloppsvatten har man upptäckt den nya undergruppen XBB till omikronvarianten.

De första upptäckterna av XBB i avloppsvatten gjordes i Esbo och Helsingfors i slutet av oktober, och undergruppen inkluderades i rapporteringen av avloppsvattenuppföljningen i december. De senaste resultaten av varianter i avloppsvat-

ten kommer från prover som togs 28.11.

XBB är en rekombinant av undergruppen BA.2.10.1 och BA.2.75 till omikronvarianten. (Källa: THL)

Finland

Användningen av elektroniska beslut utvidgas vid FPA – betydliga inbesparingar under de närmaste åren

Elektroniska beslut har tagits i bruk inom allt fler förmåner vid FPA. Målet är att spara in nästan 3 miljoner euro under nästa år.

I FPA:s e-tjänst har kunderna redan under en längre tid kunnat välja att avstå från handlingar enbart i elektroniskt format alltid då det är möjligt. Att avstå från brevpost är alltid kundens eget val.

– Privatpersoner har redan under några års tid kunnat välja att avstå från handlingar i pappersform, bl.a. i fråga om sjukdagpenningar och meddelanden om betalning av utkomststödsfakturer. I augusti började vi använda elektroniska handlingar inom det nya systemet med föräldraledigheter, och nu har användningen utvidgats och gäller också de övriga familjeförmånerna och militärunderskottet, berättar huvudproduktägare Anu Lantonen.

I början av nästa år utvidgas användningen av elektroniska handlingar till att omfatta det grundläggande utkomststödet i sin helhet. Mot slutet av 2023 utvidgas användningen ytterligare och då kan beslut och övriga handlingar fås enbart i elektroniskt form i fråga om det flesta FPA-förmåner. (Kela.fi)

Dagens citat

.

Ukraina

President Volodymyr Zelensky höll

Jarl Hemmer:

Onni Kokko - en berättelse Del I

- Sabla getingar! Hade han det inte tillräckligt surt, nu när han igen var utan tjänst? Men vem kunde heller rå för att russinlådan råkade spricka och allt rann ut på backen. Det borde lagermästarn själv ha begripit, att den lådan...

- Sabla getingar! Där hade han dem igen kring örönen.

Han slog ut med mössan efter en stor gul angripare, som med ett ilsket surrande försvann mellan de glesa grässtråna. Det dammade blott ur den torra marken där slaget föll. Surret avlägsnade sig och dog bort efter hand.

Nu var det bara de elektriska stenborrarna som sjöngo sin enförmiga och skarpa sång där borta i solgasset. Den sången kände han för väl. De täta, taktfasta skralarna av stålet som vred sig in i graniten, det hårda smattret som liknade ryssarnas kulsprutor på skjutfältet, där de stora målade trågubbarna dansade upp och ned. Den sången hade haft sin egen stolthet, den hade sjungit högt om Valdemar Kokko, hans starka far. Han mindes nog ännu den kvällen då pappa kom hem och berättade, att nu skulle det bli en annan dans med sprängningsarbetena,

för nu hade man fått den första elektriska borren, och den skulle Kokko sköta. Följande morgon var han och såg på hur far satte underverket i gång, och sedan skröt han i en veckas tid både för Kalle och de andra pojkar.

Och för stationskarlarna med för resten. Jojo, man var barnslig på den tiden, men nu var man redan fyllda fjorton.

Pärrrr...! ekade det mellan de branta stenväggarna. Så körde ett tåg från staden förbi därnere i djupet; det kom ringlande som en väsande skallerorm borta i grönskan, med hettan dansande över de svarta asfalttaken, tills det med buller och brus dök in mellan stenmassorna.

Bara röken bolmade väldig och vit ur den blå skuggan där nere. Strax därpå kom ett godståg makligt pustande i motsatt riktning, in mot staden. De båda tågen möttes inne i berget, marken skalv och dundrade vida omkring.

Men så var det förbi, och en borr stämde återupp: Pärrrr ... Och en annan och en tredje föll in med ännu större häftighet: Pärrrr... .

Pärrrr...

Nej, den sängen var inte densamma nu mera. Sedan det där hände pappa i våras... sedan pappa dog, hade det kommit in ett gnissel som inte fanns där förut. Det var som stenen skrek i pina under stålspetsen. Nu läto nog ryssarnas kuls-

prutor nästan bättre ... Nej, kanske ändå inte. Ryssarna!

-Ja ryssarna!

Onni Kokko låg utsträckt på magen i det glesa gräset, med armbågarna i marken och handflatorna tungsint tryckta mot kinderna. Hans runda huvud hade av de dystra funderingarna fått en ovanlig längd. Men vid denna sista tanke sprang det upp två gula gnistor i hans ögon, de bruna fingrarna krökte sig in i det tovigå håret, och underkäken smällde ihop mot den övre i ett bett, som tydde på att hans hjärta var fullt av det outtalade ordet satan.

Han låg i en liten sänka mellan de många gröna pucklarna där uppe på berget, som i mitten var klivet av järnvägen. Avlägset hördes larmet och visslingarna från staden, och åt samma håll låg nära inpå den första förgreningstationen, där tågen av sämre sort brukade skocka sig, innan äntligen något spår blev ledigt i den trånga stenpassagen och de ett i sänder kunde släppas in till huvudstaden. Det brusade och blinkade av signaler både dag och natt mellan de två punkterna, bangården och förposten. Och allt efter som staden växte, växte behovet av nya spår ut yr trängmålet, och år efter år röta borrar och dånade sprängskotten där inne i berget, som brast sönder i en allt bredare klyfta.

Nr 1 **Sunday, January 8** **2023**

WASA DAILY - a modern newspaper with a layout from the 1870s. At that time, most newspapers had this format, corresponding to A4, and 4 pages. Lots of text, but no pictures at all, so there's a lot to read in 4 pages. Wasa Daily will continue to be published on Sunday mornings, but our aim is that it will eventually be published every day. The magazine can be read online for free, printed single issues cost 3 Euro. Advertising price 3 Euro/ millimeter, but standard ads are cheaper (25 mm high=70 Euro, 50 mm = 140 Euro, 75 mm=200 Euro. Repeated ads = 50% discount). Send ads to wasadagblad@gmail.com as jpg, tiff or png, the advertisements are then reduced to a column width of 46 mm. If the advertisement does not fit, we will contact you (space is limited). Editor: Hans Björkås. Mail: Wasa Dagblad, Skolhusgatan 37 B 7, 65100 Vasa, telephone +358-40-5462455. E-mail: wasadagblad@gmail.com

TODAY

A new daily newspaper in English in Vaasa. The WASA DAILY!

Many of us here in Vaasa speak English. And those who do not speak English, well, it might be good for them to practise this language.

And for all of us - we need a NEWSPAPER IN ENGLISH. And here it is!

It is not every day that a new newspaper is born - even a daily newspaper, in English, in our city and surroundings. But today is such a day! This is the first issue of the newspaper WASA DAILY, a newspaper that combines old traditional layout and modern news. And this is not the only new newspaper, one week ago the corresponding newspapers in Finnish and Swedish were published.

In the 1870s, the newspapers looked like this. Size around modern A4, four columns and four pages. Despite the small format, there was probably more to read in these newspapers than one might expect. There were very few ads, no big headlines, and no pictures at all.

Of course, this newspaper is still very "preliminary", it will be more readable, the news will be updated and current, and the goal is that when you have flipped through these four pages you should know approximately all the most important things you should know.

In the 1870s, the daily newspapers had "serials", usually on the lower half of pages 2 and 3. We follow that tradition and will present Finnish-Swedish literature from the beginning of the previous centuries there. We start with Zacharia Topelius's book "Fairy Tales from Finland", published in 1896 in London.

Four pages is enough: so welcome all readers and send submissions, comments, news from home, anecdotes. There is enough room for such in this little newspaper of ours!

WASA DAILY highly values journalistic ethics, impartiality and humanity.

Everyone should read at least 2 daily newspapers to stay informed. The other could very well be WASA DAILY, because there are many texts here that are not found in the usual daily newspapers. It is completely free of charge and can be easily printed, only 2 A4 papers are used when you print the newspaper on both sides and so you can read it with your morning coffee. So: a truly ecological

magazine!

This is a magazine with great contrasts! Appearance, layout, corresponds to what occurred in the 1870s. The content is modern, among the most modern ever, as the editorial work is largely handled by GPT3. But GPT3 thus only does the editorial routine work, such as e.g. proofreading, note-writing, translations etc.

For the time being, Wasa Dagblad is published only once a week, Sunday morning at 7 o'clock. But we strive to eventually have it online at 7 every morning. Everything changes in our world - but this magazine will always look the same. 4 pages, 4 columns and a lot to read.

And finally: We need help to bring this magazine to life! So all readers, sit down at the computer and write a note about what happened in your hometown. And send to wasadagblad@gmail.com! And feel free to share information about the magazine with everyone you know, including all your Facebook friends. Thanks in advance!

Short news

Local news

Vaasa city board decided on 19.12.2022 to donate 200,000 euros to Vaasa University for research and development.

- The City of Vaasa's strategic goal is to be a strong university city and to strengthen cooperation with the universities. With the rector of the university changing, it is a good opportunity to realize new ideas about development projects and to further strengthen the investments in research, development and innovations in Vaasa, says city manager Tomas Häyry.

On 1 January 2023, the management of the city of Vaasa handed over the donation to Vaasa University's new rector Minna Martikainen.

In the Vasa area, we are good at saving electricity. In November, we used 19% less electricity than the year before. "We will certainly see the same trend throughout the winter. Now it is also clear that more and more people are following their own energy consumption. It is positive in many ways, says Juha Rintamäki according to Svenska Yle.

Metorian, the famous museum in the middle of Söderfjärden in Sundom, has received 50,000 euros from the state to improve its operations.

Kilen's homestead in Sideby has received 240,000 from the Culture Fund to develop the business.

Domestic

FPA's insurance benefits are radically reduced

FPA now only reimburses medical visits on the private side, as the reimbursement is minimal, 8 euros per visit. Research is generally no longer compensated. More information about this elsewhere in our magazine.

Wille Rydman no longer a member of the Samlingspartiet

He announced this on his blog on Monday:

"I turn 37 today. On this date, I have also logged into the coalition's member website and announced there that I am resigning from the party membership. The decision is of course very big and heavy; after all, I managed to be a member of the party for more than 20 years. That's more than half of my life so far.

Many factors make the decision difficult. More than 20 years contain a lot of work, at least some of which, with my departure, must be recognized as fruitless. These decades also include a wide variety of human relationships, at least some of which are undoubtedly affected by my divorce in some way. In addition, two decades under certain party symbols undoubtedly also shaped my identity and self-understanding. Giving up these credentials hurts.

Someone might have thought I was just bluffing. However, such is not included in my selection of funds. When I said that I am a candidate in the spring parliamentary elections in the Helsinki constituency, regardless of the Coalition Party's position on the matter, I also meant it. I stand by what I say. I am a candidate, but not as a candidate for the Collection Party."

Wille Rydman later announced that he has become a member of Sannfinländarna, and is running in the parliamentary elections for this party.

Sitra; Megatrends 2023: We cannot overlook these development processes

Sitra publishes the report Megatrend 2023 right at the beginning of the year, which provides an overall picture of the most significant changes in our time and provides understanding in a time of surprises. In addition to megatrends, the

investigation also highlights obstacles to change and future opportunities.

In addition to the Megatrend 2023 investigation, Sitra also publishes an update of the popular Megatrend cards, which are also being issued now for the first time as a digital version. In addition, the Sitra website publishes several tools for working with megatrends for both groups and anyone interested in the future.

The work with megatrends is also described in more detail at the Megatrend 2023 release event on January 12 (in Finnish). It is an online event that is open to everyone, and almost 5,000 people have already registered for it, and up to about 1,000 entities organize their own meetings in connection with the event to follow the event and continue the future discussion on megatrends. Register here: <https://www.sitra.fi/tatamat/203087/>

Steelworks investment in Ingå. The Norwegian company Blairst Green Steel will build a steel mill in Ingå, an investment worth NOK 4 billion. The steel mill can provide work for over 1,000 people. The steel mill must produce over 2 million tons of steel but minimal or no amount of fossil fuels, from the year 2026. But Marina Sundom in Swedish Yle is doubtful: "2026 seems in every way to be such an unrealistic timetable that it is astonishing that the company comes out with a such a number." But the municipal director of Ingo, Robert Nyman, is satisfied: "This is an excellent thing for the whole country."

The train tickets will be cheaper. All train tickets are sold VAT-free until the end of April 2023. VR's press release about this: The Riksdag supports public transport by temporarily changing the value added tax from 10 percent to zero between January 1 and April 30, 2023. We transfer the VAT discount directly to the ticket prices. During January-April, train tickets can be purchased tax-free as far in advance as the tickets are available for sale.

The VAT discount applies to all VR train tickets purchased between January 1 and April 30, regardless of the time of travel. Tickets already discounted, for example for students, children and pensioners, will also be tax-free during the period. The VAT discount will also be taken into account for group and company tickets.

In addition to train tickets, the VAT

Order Wasa Daily - it's free. Please, send an email to wasadagblad@gmail.com

discount applies to almost all additional services, such as seats and compartments in the Ekstra class and the upper floor of the restaurant car.

Electricity consumption is reduced. In December, we used 10% less electricity in Finland than the year before. But in Vaasa, we were even better: in November, 19% less electricity was used in the Vaasa grid area.

Foreign

McCarty was elected Speaker of the House of Representatives in Washington, after 15 votes.

The ceasefire in Ukraine during the Orthodox Christmas holiday has not lasted.

Russia: Soldiers' widows demand mobilization! "We ask our president, Vladimir Vladimirovich Putin, to allow the Russian army to carry out a large-scale mobilization," the Soldiers' Widows of Russia group said in a post on Telegram.

Russia is to blame for the start of a surprise war in Europe, writes M Polydyak, adviser to the President of Ukraine. Russia has come to a foreign country to kill its citizens and has bombarded the country with extensive artillery fire. In addition, Russia is trying to take over part of the territory of a foreign country. These events are completely unprovoked. When talking about a war situation or negotiations, it is important to keep this in mind.

President of the Republic Sauli Niinistö's New Year's Speech on 1 January 2023

My fellow citizens,
We are now living a time filled with worries. We had already – decade after decade – become accustomed to things always getting better. Or at least to cons-

tantly having more and more of everything. Us Finns, we ended up becoming the happiest nation in the world. Without us even really noticing it ourselves.

The past year suddenly took us back to the past. To something that, generation by generation, we had begun to consider increasingly distant, and almost impossible in its irrationality. The horrors of a major war returned to Europe.

Many troubles with a direct impact on our daily lives make our burden of worries even harder to bear. Electricity prices have multiplied. Both the cost of living and interest rates are on the rise. Furthermore, the pandemic has not left us fully in peace yet.

However, when looking back in history, we should also remember all the things we have successfully pulled through together in the past. We have overcome our own wars, a major energy crisis and periods of recession. After trials even harder than those we are facing today, we have always built something better than we had before. We will certainly get through this as well.

I would like to point out, however, that coping is not measured in averages. It is imperative to ensure that also those in the most vulnerable position can cope. This is where the helping hands of fellow people step in.

The Russian acts of war in Ukraine have been condemned on the international political stage on many occasions. Deservedly so. Finland has systematically and determinedly done the same.

If Russia believed that a massive threat would rapidly force Ukraine on its knees, it made a serious error of judgement. One cannot avoid thinking about the similarities the situation has with our Winter War when the Soviet Union assumed that they would march into Helsinki wi-

thin two weeks. As leaders of a country under authoritarian rule, Stalin and Putin failed to recognise a key factor. The fact that people living in a free country have their own will and convictions. And that a nation that works together constitutes an immense force.

Another error of judgement was to believe that the European or Western compassion for the Ukrainian people would pass. Quite the opposite happened. Instead of only feeling empathy, we are deeply living through this with the Ukrainians. We have embraced the matter of the Ukrainians as our own. And the support for Ukraine only grows stronger.

However, merely stating that erroneous assessments have been made does not give an answer to the key question. How is it possible that the geographical border cutting through Europe is in fact a border between two totally different world views? On this side of that border, it is impossible to even think that a nation could ever imagine starting a war against another. On the Russian side of the border, things are different.

The difference is fundamental, eventually boiling down to the respect of humanity and human life. In recent years, there have been demands for a European security order – sometimes requiring that we preserve the old one, sometimes that we create a new one. Proposals for a need for security guarantees have been made. But for as long as that fundamental difference in the world view persists, it is difficult to find any credible and lasting solutions to these issues.

Still, in order to end the suffering of the Ukrainian people, we must also dare to talk about peace. Every single day the war in Ukraine continues increases the incalculable price of war. People are being killed, the suffering of the civilian population increases. Irreparable material and

immaterial damages are being caused.

The outlook is grim. But a just peace is such an important objective that any genuine attempts to reach it are worth advocating. So, too, are Ukraine's efforts to have their initiative processed by the UN.

The past year forces us to think how all this could happen. Not only in world events but, first and foremost, in our own way of thinking. How did we come to believe that it is impossible for something to happen, that then actually happened?

Since, in reality, it has been going on all the time. There have been wars in the Middle East, Africa, but also in Europe: on the Balkans, in Georgia – and even in Ukraine for almost nine years. There has been plenty of cruelty around the world. Perhaps we – in Finland, the Nordic Countries, Europe, and the West in general – have just wanted to lull ourselves into thinking that cruelty will not reach us.

Now it is getting very near to reaching us. It forces us to learn that not everyone is willing to adopt our model, the kind of behaviour we consider right. It forces us to learn how to respond to other kinds of models and behaviour. At worst, to authoritarian and aggressive ones.

By no means does it mean that we should stop thinking about the good, and to stop bringing the good things forward. But we must also understand that there is evil in the world. The good alone is not sufficient to silence the evil. Facing evil requires determination and firmness. But in our deeds we must never succumb to evil ourselves.

When it comes to preparing oneself against external threats, Finland may, after all, have less things to correct or apologise for than many others. Our readiness and our capabilities are, at least in proportion to our size, among the best in Europe. This work will continue.

FAIRY TALES FROM FINLAND From the Swedish of ZACHARIAS TOPELIUS by ELLA R. CHRISTIE London T. FISHER UNWIN PATERNOSTER SQUARE 1896

Part I

THE WOOD ANEMONE.

There was once upon a time a Wood Anemone which grew in a field. She was neither paler nor plainer than other Anemones, and as all Anemones are prettiest in Spring, so she was as white and pretty as her companions. Was she not, perhaps, a trifle prettier? I do not know. Flowers grew there and butterflies fluttered, for where could they have found a better place? This is an old Story; there are so many tales about Butterflies that one has almost heard enough. The name of the largest Butterfly was Apollo, and he had white wings with yellow spots on them. Butterflies are not a little vain, as every one knows; they love to deck themselves in all sorts of finery. It is not their fault, however, that they are so gaudy; they have never had their clothes made by the tailor—so they are fashioned, and so they will be to the end.

One day Apollo came to the Anemone,

and said to her: "Do you love me, for I love you?"

"Certainly I love you," said the Anemone, for she really loved him, and had nothing in her of the coquette.

"Is that quite true?" said the Butterfly. "Yes; how could I do otherwise?" replied the Anemone.

"That's all right," said the Butterfly, as he sucked the honey out of her petals.

Butterflies like honey, but they do not understand housekeeping like the bees. It was all finished, and then Apollo new off.

"He will return," thought the Anemone, but in that she was mistaken; he had other things to think of.

One day, however, it happened that he came fluttering round another flower, which was growing quite near her. "Now I shall look up!" thought the Anemone, and she raised her faded head a little, and called out (as loud as an Anemone can call): "Do you love me, for I love you?"

"No, I certainly don't," answered the Butterfly, for he was not in the least ashamed to own it.

"But I love you," said the Anemone.

"That is quite possible," said the Butterfly, and away he flew in another direction. This time he stayed away still longer. The Anemone stood among the green grass; time appeared long to her, and she began to wither.

At length by chance Apollo once more appeared, still gaudier than before, and the Anemone asked again: "Do you love me?"

"No, not a bit," answered the Butterfly. "But I love you," said the Anemone.

"Weil, what does that matter to me?" said the Butterfly. "That's an old story, which I have heard at least a hundred times before," and with that he was off again.

"Listen, Anemone," said the tangled Juniper Bush, who lived quite near; "it is not becoming to prattle so much about the feelings of the heart. One has certainly both beak and claws (if one has a body); therefore when snapped up, snap in return, and, if treated with contempt, let it be understood who you are. Just look at me; do you think the Sparrows would dare to play pranks with me? No, Anemone; one must have a proper pride; it is no longer the fashion to repay scorn with love."

"But I cannot help it," answered the Anemone; "I must love him as long as I live."

"You are just a Fungus," said the Juniper, and that was the worst thing he knew of, for Fungus had the reputation in his neighbourhood of not being very particular, and the Juniper was not a little proud of such wonderful knowledge of

the world.

The sun shone fiercely, and every hour the Anemone grew paler and paler. Some boys came to play in the field. One of them carried a butterfly net, and he soon caught sight of the gorgeous Apollo. "How beautiful that one would look in the insect drawer, with a pin through him!" said the boy, while Tunning at full speed with the net over the grass. Apollo was now in dire distress. How he did fly! Quickly the net was brandished in the air, it cut him on the wing, and then he tumbled head over heels on the ground, close beside the Anemone.

"He fell here," the boy called out, and stooped to search for the Butterfly, and when he could not find him he ran on his way in search of others.

It was not easy to find Apollo, for the Anemone had hidden him under one of her leaves. That was a grand hiding-hole! The Anemone herself had been trampled on, and now lay with a half-broken stalk among the green grass.

"What a good thing I escaped!" said Apollo, as he moved up from under the thick leaves.

"Do you love me?" said the Anemone, who was withering away on her half-broken stalk.

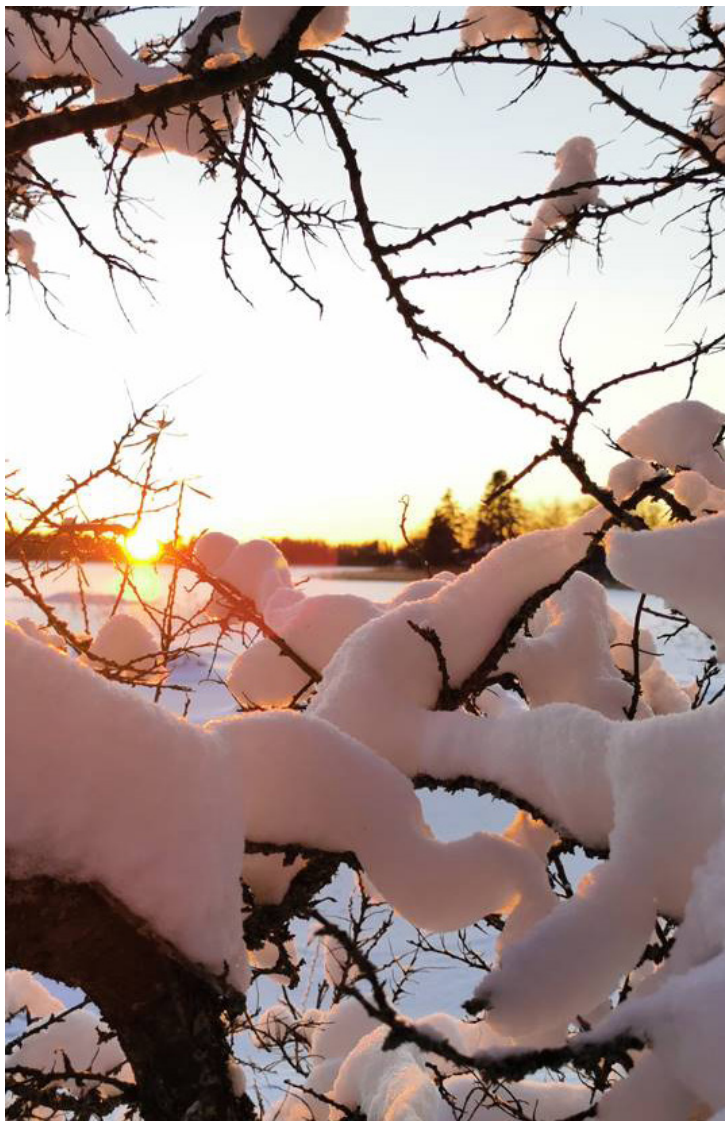
"Oh, is that you?" said the Butterfly. "Just imagine, my spots have got so hor-

Waasan Päivälehti - moderni sanomalehti, jonka ulkoasu on peräisin 1870-luvulta. Silloin sanomalehdissä oli vain 4 sivua. Paljon tekstiä, mutta ei kuvia ollenkaan, joten neljässä sivussa on paljon luettavaa. Lehti sisältää lainauksia vanhoista päivälehdistä, jotka on otettu Kansallisarkistosta (digi.kansalliskirjasto.fi). Tämän julkaisun teksti on luotu osittain GPT-3:lla, OpenAI:n laajamittaisella kielisukupolvimallilla. Luonnoskieliä luotaessa tekstit on tarkistettu, muokattu ja sanomalehti ottaa lopullisen vastuun tämän julkaisun sisällöstä. Waasan Päivälehti ilmestyy sunnuntaiaamuisin, mutta tavoitteenamme on, että se ilmestyy joka päivä jatkossa. Lehti on luettavissa verkossa ilmaiseksi, painetut yksittäisnumerot maksavat 1 €. Mainoshinta 6 €/palstamillimetri, mutta vakioilmoitukset ovat halvempia (25 mm korkea=140 €, 50 mm = 280 €, 75 mm=400 €). Toistuvat ilmoitukset = 50 % alennus. Lähetä ilmoitukset jpg-, tiff- tai png-muodossa osoitteeseen waasanpaivalehti@gmail.com. Ilmoitukset pienennetään 46 mm:n sarakkeen leveyteen. Jos ilmoitus ei mahdu seuraavaan lehteen otamme yhteyttä. Päätoimittaja Hans Björknäs Posti: Waasan Päivälehti, Koulukatu 37 B 7, 65100 Vaasa, puhelin +358-40-5462455.

Waasan Päivälehti on nyt vuoden vanha! sivu 2

TÄNÄÄN

Ajamme turvallisesti myös tänä vuonna!

Astuessamme vuoteen 2024 on sydäntä lämmittävää tarkastella vuoden 2023 huomattavaa turvallisuusestymistä. Liikenneturvan ennakkotietojen mukaan liikenneturvallisuus on jatkanut myönteistä kehitystään, merkiten vuotta poikkeuksellisen matalilla tieliikenteen kuolemantapausten lukumäärillä. Erityisen merkittävä parannus on havaittu niiden turvallisuudessa, jotka matkustavat yksityisautoilla.

Tilastokeskuksen ennakkotietojen ja Liikenneturvan keräämien tietojen perusteella vuoden 2023 tieliikenteessä kuolleiden määrä on tällä hetkellä 171 henkilöä. Vaikka lukema saattaa hieman tarkentua seuraavien kuukausien aikana, se kuvastaa

edistystä tieliikenteen turvallisuuden parantamisessa.

”Tarkasteltaessa tieliikenteessä kuolleiden määrää, sekä viime vuosi että tämä vuosi ovat molemmat asettaneet ennätystason turvallisuudessa. Kuitenkin olemme vielä kaukana tavoitetasosta, joten juhlat ovat vielä ennenaikaisia. Suomi on sitoutunut uudelleen puolittamaan tieliikenteen kuolemat ja vakavat loukkaantumiset vuoteen 2030 mennessä vuoden 2020 tasosta. Tämä tarkoittaa alle sataa liikennekuolemaa vuodessa, ja matkaa on vielä edessä”, korostaa Liikenneturvan tutkimuspäällikkö Marja Pakarinen.

Erityisesti liikennekuolemien väheneminen näkyy lähes jokaisessa ikäryhmässä, kun verrataan ennakkotietoja edellisen vuoden vastaaviin lukuihin.

”Suurin parannus edellisvuoden

lukuun verrattuna on tapahtunut nuorissa aikuisissa. Vuonna 2022 21–24-vuotiaita menehtyi moottoriajoneuvoissa yhteensä 21, tänä vuonna luku on kahdeksan. Positiivinen uutinen on myös se, että ennakkotietojen perusteella moottoriajoneuvoissa ei ole menehtynyt yhtään alle 15-vuotiasta”, tiivistää Pakarinen.

Pidemmällä perspektiivillä kehitys on ollut vaikuttava. Huippuvuonna 1972 tieliikenteessä kuoli 1 156 henkilöä ja loukkaantui 16 028 ihmistä vuonna 1970.

Tämä saavutus tarjoaa vahvan perustan jatkuville ponnisteluillemme. Tavoite on selvä: puolittaa liikennekuolemat seuraavan vuosikymmenen aikana. Kun juhlimme vuoden 2023 onnistumisia, jatketaan tätä positiivista kehitystä varmistaen, että tietämme pysyvät turvallisina kaikille tulevana vuosina.

Uutiset

Lääkekorvausten vuosiomavastuuta muutetaan pysyvästi

Lääkekorvausten vuosiomavastuun indeksitarkistusrajoite vuodelle 2023 poistetaan. Tämä tarkoittaa, että lääkekorvausten vuosiomavastuu pysyy vuonna 2024 626,94 eurossa. Ilman muutosta vuosiomavastuu olisi noussut noin 676 euroon, KELAN antamien tietojen mukaan.

Muutos on pysyvä ja koskee myös tulevia vuosia.

Nämä muutokset asiakasmaksumiin ja terveydenhuollon maksukattoon tehdään yleisen hintatason nousun kompensoimiseksi

Vielä yksi sota!

On tunnettu tosiasia, että demokratiat eivät käy sotaa keskenään.

Mutta valitettavasti ei ole epätavallista, että diktatuurit hyökkäävät demokratioita vastaan.

Ja nyt näet toisen esimerkin tästä. Maduron johtama diktatuuri Venezuela aikoo hyökätä demokraattiseen Guyanaan,

Venezuela on loputtomien vaikeuksien maa, muun muassa maa on täysin konkurssissa. Ja sota naapurimaan kanssa voi kääntää huomion pois kotimaisista vaikeuksista.

Venezuelasta on viime päivinä kantaunut tietoja armeijan yksiköiden siirtymistä lähelle Guyanan rajaa. Englanti on siirtänyt sotalaivan Guyanan rannikolle. Ei hyvältä näytä.

Lidl on halvin

Helsingin Sanomat on vertaillut ruokakorin hintoja useassa kaupassa. Ruokakori oli halvin Lidl:ssä, ja kallein K-Marketissa. Hintatulo oli huomattava.

Ruokakorin hinta eri kaupoissa:

Lidl 90.79

Prisma 92.74

K-Citymarket 99.59

S-Market 104.20

K-Market 118.14

Digi- ja väestötietovirasto varoittaa

huijausviesteistä, jotka teeskentelevät olevansa Suomi.fi Digi- ja väestötietovirasto kehottaa kansalaisia varovaisuuteen, sillä viime aikoina on lisääntynyt huijausviestit, jotka näyttävät virheellisesti tulevan Suomi.fi. Raporttien mukaan vilpittävät viestit, jotka on lähetetty osoitteista, joiden pääte on @info.fi (suomi@info.fi), jäljittelevät läheisesti Suomi.fi Messagesin aitoja sähköposteja. Nämä harhaanjohtavat viestit ilmoittavat vastaanottajille väitetyistä uusista viesteistä Suomi.fi Messages-alustalla.

Presidenttivaalit

Presidentinvaalit Suomessa

Tärkeitä aikoja:

Ennakkovaikastus ulkomailia 17.-20.1.24

Ennakkovaikastus Suomessa 17.-23.1.24

WASA DAGBLAD

Nr 1

Söndagen den 5 januari , 2025

ISSN 2954-2448

Brändö bibliotek

Allt vad Du vill veta
om Mycoplasma

Tjusningen med
långfärdsskridsko-
åkning

Wasa Dagblad, Waa-
san Päivälehti och
Wasa Daily fyller 2 år

Tosca på Stadstea-
tern
Katrina på Wasa Tea-
ter

Kan HMPV orsaka
en pandemi?

2024 - det varmaste
året

Återanvänd jul-
granarna

HÄR FINNS VI:

vpress.ovh

GOTT
NYTT ÅR!

Wasa Dagblad, Waasan Päivälehti och Wasa Daily firar 2-årsjubileum

Det är med stor glädje vi firar två år av nyheter, engagemang och kulturell bevakning för vår region genom Wasa Dagblad, Waasan Päivälehti och Wasa Daily. Sedan starten har dessa tidningar blivit en viktig del av det lokala medielandskapet – och dessutom nästan de enda lokalt ägda nyhetstidningarna i Vasa med omnejd.

Ett unikt bidrag till regionen

Wasa Dagblad, vår svenskspråkiga stolthet, kompletteras av den finskspråkiga Waasan Päivälehti och den engelskspråkiga Wasa Daily, som även publicerar innehåll på ukrainska. Dessa tidningar utmärker sig inte bara genom sitt lokala ägarskap utan också genom sitt fokus på kvalitet, objektivitet och

en stark kulturell bevakning.

Trots att tidningarna hittills publicerats endast en gång i veckan på nätet har vi nått läsare genom vårt fokus på relevanta nyheter, fördjupande kulturartiklar, historiska teman och uppdateringar om klimatfrågor.

Digitalt först – men med framtidsplaner

Vår vision för framtiden är ambitiös: vi siktar på daglig publicering på nätet och en omfattande papperstidning varje fredag, fylld med

innehåll för hela helgen. Detta är dock en utveckling som kräver tid och stöd – framför allt från våra sponsorer och annonsörer.

Teknik i framkant

Wasa Dagblad är även en pionjär i användningen av AI-teknologi inom journalistik. Verktyg som ChatGPT-3, Gemini, Monica och Aria hjälper oss med allt från faktabakgrunder till att skapa nyhetstexter som sedan noggrant granskas av redaktionen. AI är endast ett hjälpmedel, journalisterna ansvarar helt för texterna.

Historien guidar oss framåt

Vi värdesätter historien och dess lärdomar – som den amerikanske filosofen George Santayana uttryckte det: "Den som inte kan minnas sin historia är dömd att upprepa den." Våra läsare erbjuds regelbundet artiklar som belyser vår regions historia, vilket hjälper oss att bättre förstå vår forntid, samtid och framtid. Tillsammans mot framtiden. När vi nu går in i

vårt tredje verksamhetsår gör vi det med stor spänning och tacksamhet. Vi ser fram emot att välkomna fler läsare och få ta del av deras feedback.

Med detta vill vi rikta ett stort tack till alla våra läsare och samarbetspartners som varit med oss under dessa två år. Vi önskar er alla ett GOTT NYTT ÅR och ser fram emot ännu fler nyhetsspackade dagar tillsammans.

Photo Supplement

Fotobilaga - vpress.ovh